

AdRem

Nummer 5

mei 2017

ïSucculent a" Afdeling ïDe A chterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Scretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 37 NO 5 MEI 2017

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Lekker koud hè de afgelopen tijd. Werden we vorige maand nog aardig verwend met temperaturen van boven de 20 °C, we moeten het nu met aanmerkelijk minder doen. Zelfs nachtvorst komt met de regelmaat van de klok voor. Dat houdt dus in dat er veel geschermd moet worden. Lakens, doeken en andere dingen die de planten enigszins tegen de koude kunnen beschermen. Ook zet ik iedere avond de planten, die overdag buiten staan, terug in de kas. Vaak schuilt hier het gevaar in dat, wanneer je een aantal nachten geen vorst gehad hebt en je trouw de planten hebt binnen gezet, je er op gokt dat het de komende nacht ook wel geen vorst zal geven. Fout want dan zul je net zien dat er dan wel nachtvorst komt en dat je dan meestal met de schadelijke gevolgen zit.

De komende avond gaan we ons bezig houden met planten die wat mankeren, of waar we misschien wel een naam bij willen hebben. Nu gaat hier natuurlijk ook op dat die ene vraag erg veel wijzen op het verkeerde been kan zetten. Misschien gaan de mensen wel zo enthousiast na deze avond naar huis dat ze meer willen weten over de planten die ze in hun bezit hebben en misschien gaan ze wel zelf aan het snuffelen in de boeken om nu eindelijk eens achter de naam van een bepaalde plant te komen. Nu is het natuurlijk veel makkelijker wanneer een ander dat voor je doet. Zo schiet je geen steek op maar het blijft een gezellige vereniging. En o ja, we hebben nog cactussen en vetplanten ook.

Hopelijk is het aanbod van de planten dermate groot dat we er wel een avondvullend programma van kunnen maken.

Wanneer dit blaadje uitgedeeld wordt hebben we het lenteweekend al weer achter de rug en kunnen we hopelijk terugkijken op een voor ons zeer geslaagd evenement.

Ook hier geldt weer dat het weer een allesbepalende factor is en dat het succes voor het overgrote gedeelte daar van afhangt. Aan ons enthousiasme zal het niet liggen.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

MATUCANA AUREIFLORA

Hunt erkent 23 soorten binnen dit kleine geslacht. Een hiervan is de hierboven genoemde *Matucana aureiflora*. Ook binnen dit geslacht weer het nodige veranderen van namen. De mensen die al langer lid zijn kennen dit geslacht ook onder *Submatucana*.

Het geslacht is genoemd naar de plaats Matucana in Peru, terwijl de tweede naam goudgeel bloeiend betekent. De plant op de afbeelding staat nu al enige dagen bij mij in de kas te bloeien en dit feest zal voortgezet worden door de knoppen die voor en achter de bloem

nog zichtbaar zijn. Wel is de vorm van de bloem afwijkend van wat we als matucana bloem kennen, nl. een veel kortere, ronde bloem. Van vroeger herinner ik mij nog de *Matucana paucicostata* en de *Matucana madisoniorum* met echt de typische bloemen voor dit geslacht. Het geslacht *Matucana* is in groepen verdeeld en de hier behandelde plant valt binnen de haynei groep.

Wanneer we de planten onder de 10 °C houden in de winter bestaat de kans op ontsierende bruine vlekken op de opperhuid van de planten. Lichte vorst wordt verdragen maar dan wordt het plantenlichaam er niet mooier op.

Het exemplaar in mijn kas staat al weer enige tijd op bims en zoals op de foto te zien is, voelt hij zich daar bijzonder prettig bij.

De plant is in 1966 beschreven door Ritter. De plant werd in Cajamarca gevonden bij de plaats Baños del Inca.

De plant heeft een enkel lichaam dat afgeplat bolvormig is en kan tot 13 cm groot worden. er zijn 11-27 ribben. De areolen zijn ovaal waardoor de planten makkelijk te herkennen zijn. 10-12 doornen waarvan 4 wat meer centraal staan. De bloemen kunnen 4-5 cm ø worden en zijn goudgeel tot oranje van kleur. Worden nogal bedreigd door landbouw op de vindplaats.

H.V.

FOTOGALERIJ

PETOPENTIA NATALENSIS

IPOMOEA?

Diddy heeft al jaren 'een knol', waarvan zij dacht dat het een Ipomoea was. Hij had echter een lange, blijvende uitloper, waar leerachtige bladeren aan kwamen. De plant liet regelmatig bladeren vallen en had het maar matig naar zijn zin. Tot deze winter.

Plotsklaps begon hij er goed uit te zien, de bladeren vielen niet meer af, hij begon zijtakken te maken en de hoofdstengel is inmiddels ruim twee meter, windend langs een draad.

Maar wat ook gebeurde ..., hij begon bloemknoppen te maken! Zie de foto's van de knol en de bloem.

Dat gaf houvast om achter een naam te komen. Het was duidelijk geen Ipomoea met die eigenaardige binnenopbouw van de bloem. Het 'caudiciform' boek van Rowley en de 'Illustrated handbook of succulents plants' van Eggli brachten uitkomst.

Het blijkt een lid van de *Asclepiadaceae* (zijdeplantfamilie): *Petopentia natalensis* (*Pentopentia natalensis*). De zijdeplantfamilie schijnt tegenwoordig opgenomen te zijn in de maagdenpalmfamilie? (*Apocynaceae*). Rowley noemt hem (foutief volgens Eggli) *Fockea tugelensis*.

Petopentia natalensis groeit in KwaZoeloe-Natal (in het oosten van Zuid-Afrika).

De knol kan tot 40 cm uitgroeien. Bij ons is hij 15 cm hoog. De stengel (de 'liaan') kan volgens het boek 15 meter lang worden. De gesteelde bladeren zijn stevig en glimmen je tegemoet. De bloemen staan met meerdere exemplaren in de bladoksels. De bloemblaadjes (de corolla) liggen, als de bloem nog in knop zit, spiraalsgewijs over elkaar.

Over de verzorging zijn geen speciale dingen te melden: doorlatende grond, watergift afhankelijk van het seizoen / de omstandigheden. Wat dat betreft nog een anekdote. De plant begon van de winter actief te worden. Diddy gaf de knol af en toe water. De bloemknopjes zetten aanvankelijk niet door. Bleek ze in de wirwar van knollen en stengels de verkeerde knol vocht toe te dienen...

Rob

DAGJE NAMIBIË

Dag 9: 4 oktober

We hebben vandaag een aantal dingen die we beslist willen zien. Wel eerst nog ontbijten en dan liefst niet wachten op het gezelschap, maar nu eens eerst be-diend worden. Dat lukt. Op weg naar de eerste bezienswaardigheid (de Organpipes 24 op het kaartje) werden we verrast door een Herero-vrouw in de traditionele klederdracht. Tussendoor liepen er aan de kant van de weg nog een vijftal trappen en in de bomen zaten weer de mooiste hornbills. De volgende verrassing was een klein souvenirstalletje waar Himba-vrouwen in hun orginele kle-

derdracht, bestaande uit een rokje en veel sieraden en hun speciale haardracht, hun souvenirs probeerden te verkopen. Als beloning mochten we foto's maken. De plakplaatjes van Joke vonden gretig aftrek. Onverhard rijden we dan naar de Organ Pipes, een formatie van dolorietkolommen die door erosie zijn blootgelegd. Naar schatting zijn ze 130-150 miljoen jaar oud. Tot ergernis van Joke wordt er nu, in tegenstelling tot 2 jaar geleden, entree geheven. Lang leve de slechte weg; onze sluiting van de kofferbak had het begeven. Langs de weg zien we een bandenservice en laten hier de sluiting maken. We worden wat overvraagd en betalen uiteindelijk toch nog te veel, maar leuk was het wel. We zetten de tocht voort en worden verwend door: spiesbokken, koedoes, springbokjes, dikdik, giraffen, grote trap, roofvogel legio gieren en... de plant van de voor-

plaat van onze routebeschrijving, *Pachypodium lealii* maar ook een taveresia wordt omarmd. We krijgen steeds meer het gevoel dat we bevoorrechte mensen zijn die dit alles mogen meemaken. Rond 6 uur zijn we in Oppi-Koppi Rest Camp. Gedouchet met weinig en koud water. Om 8 uur heerlijk gegeten naast het zwembad, waar de felgekleurde agapornisjes af en aan vlogen. We konden weer een geweldige dag aan onze lijst toevoegen.

H.V.

PUZZEL

1	2	3			4	5		6	7	8		9		10
11				12				13			14			
15			16			17	18			19			20	
21			22		23				24			25		
26		27					28	29						
		30			31	32						33		34
35	36			37				38		39				
	40		41			42	43					44		45
46					47				48		49			
		50		51			52	53					54	
55	56					57						58		
59			60		61			62	63		64			
		65					66				67		68	
69	70			71		72			73	74				
75						76						77		

HORIZONTAAL

1 munt, 4 alom, 9 slecht gekleurd, 11 naam, 12 gravin van Holland, 13 voordat, 15 litteken, 17 gymnastiektoestel, 19 water in Friesland, 20 inhoudsmaat, 21 Franse n.v., 22 prent, 24 verslaafde, 26 bestrijdingsmiddel, 28 bijwoord, 30 voegwoord, 31 soort schaatsen, 33 rivier in Duitsland, 35 herkauwer, 37 verkwikking, 38 vaartuig, 40 krantje uit Lichtenvoorde, 42 naam, 44 schrift op grafsteen, 46 tegen, 47 voor, 48 plaats, 50 tussenwerpsel, 52 geur, 54 familie-lid, 55 bordspel, 57 omroepvereniging, 58 enig in zijn soort, 59 toets alleen,

VERTICAAL

1 controle, 2 bijwoord, 3 naar aanleiding van, 4 of dergelijke, 5 omroepvereniging, 6 recht stukvan een vaart, 7 reeds, 8 plaats in Engeland, 9 titel, 10 zuiveringstoestel, 12 zonder uitzondering, 14 gelofte, 16 plaats in Limburg, 18 gast, 20 inhoudsmaat, 23 vreemde munt, 24 in het jaar, 25 elke, 27 rekenkundig getal, 29 wederhelft, 32 rivier in Duitsland, 33 of dergelijke, 34 bijbels figuur, 36 lidwoord, 37 uitroep ter afkeuring, 39 aard, 41 nooit, 43 voorzetsel, 45 op tijd presteren, 46 respect, 47 onmeetbaar getal, 48 scheikun-

60 naam, 62 aardappelras, 65 soort wet, dig element, 49 bijwoord, 51 bus voor
66 hoofddeksel, 67 lusthof, 69 kloos- aasdieren, 53 overledene, 54 persoon-
terlinge, 71 taxidienst, 73 van bepaalde lijk voornaamwoord, 56 spil, 57 vogel,
stof, 75 nieuwsgierig kijken, 76 bouw- 59 verenigingsmensen, 62 viseter, 64
materiaal, 77 troefkaart naam, 65 persbureau, 66 voor, 68 een
zekere, 70 onder andere, 72 getijde, 74
voegwoord

*Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een
plantje verlost.*

Stellaria nemorum subsp. montana

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

We gaan ook deze maand door met drie planten van onze eigen flora.

Bosmuur ondersoort montana

Limburg. Maar hij is ook wel gevonden in Drenthe maar wel steeds op voedselrijke grond, dit is wel het ondersoort montana.

Als eerste een zeldzaam in Nederland voorkomende plant Bosmuur (*Stellaria nemerosa*) uit de familie van de Anjerachtigen (*Caryophyllaceae*). Deze plant heeft zijn witte bloemen van mei tot in augustus. De plant wordt tussen de 30 cm en 80 cm hoog. Hij komt alleen voor in vochtige loofbossen en vooral in

Viola persicifolia

alleen in Nederland voor en *persicifolia*. Ook komen er bastaarden voor met het Hondsviooltje. De naam Viola komt van de kleur violet of van het Griekse wion wat welriekende plant betekent. *Persicifolia*

De tweede plant is het Melkviooltje (*Viola persicifolia*) uit de Viooltjesfamilie (*Violaceae*). Ook dit is een zeldzame vasteplant. Hij komt voor op blauwgraslanden en drassige heidevelden. De lichtblauwe bloemen verschijnen in mei en juni. De plant wordt niet hoger dan 20 cm. Er worden in Nederland 2 ondersoorten gevonden *lactecoides* deze komt

Potamogeton nodosus

betekent, bladeren lijken op een Perzikboom.

Als laatste deze maand het Rivierfonteinkruid (*Potamogeton nodosus*) uit de Fonteinkruidfamilie (*Potamogetonaceae*). Deze plant komt voor in rivieren en andere grotere stromende wateren zoals de Dommel, de bodem moet beslist niet ondiep zijn en de bodem moet van klei zijn en het water kalkrijk. Hij is in Nederland zeer zeldzaam. De stengels kunnen wel twee meter lang worden. De

bloemen verschijnen van juni tot met in augustus. De naam Potamogeton komt van het Grieks patamos wat rivier betekent en geiton wat buurman betekent. Nodosus betekent knopig.

Tot de volgende maand.

Jur

Potamogeton nodosus

ARABIS & SILENE

Silene robotii 'Rolly's Favorite'

Arabis en Silene twee leuke vroege voorjaarsbloeiers. Afgelopen jaar zijn *Silene robotii* 'Rolly's Favorite' en *Arabis blepharophylla* aangeplant, niet in de rotstuin maar in de borders met gewone andere borderplanten. Beide soorten staan nu al een week of drie te bloeien. De bloemen trekken zich van de afgelopen nachtvorsten, ook die met zeer lage temperaturen niets aan en blijven mooi intact. *Silene robotii* 'Rolly's Favorite' is een wintergroene polvormende plant uit de Anjerfamilie (*Caryophyllaceae*) en kan 50 cm hoog worden. De langdurige bloeiperiode begint al vroeg in het voorjaar. De bloemstengel splits zich aan de top in twee of meer stengels met meerdere roze bloemen met een doorsnee van 3 cm. De vijf kroonbladen zijn tot de helft ingesneden. Aan de steel staan de harige blaadje tegenover elkaar. Ze verlangt een goede vocht doorlatende kalkrijke bodem en een plaats in de halfschaduw beschermd tegen de hete middagzon.

Silene robotii 'Rolly's Favorite'

Arabis blepharophylla een pol vormende plant uit de Kruisbloemenfamilie (*Brassicaceae*). Ze is inheems in Californië. Ze is matig winterhard. *Arabis blepharophylla* wordt 10 tot 20 cm hoog en behoudt het grijsgroen getande blad in de winter. De paarsroze bloemen verschijnen in april en mei aan korte bebladerde stengels. Ze verlangt een zonnige standplaats en de bodem moet goed doorlatend zijn. Vermeerderen kan door uitzaaien.

Trudy

Arabis blepharophylla

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Ook de Engelse cactusvereniging geeft zo af en toe een boek uit. Ik was er natuurlijk als de kippen bij om dit boek te bestellen. Vertaald is de titel van het boek: "Succulenten in cultuur- kweken van nieuwe variëteiten".

Het boek is verdeeld in twee delen. In deel een komen natuurlijk de inleiding met daaraan vast gekoppeld een stukje historie. Even gaat hij er op in dat door kweken sterkere planten het resultaat kunnen zijn. Er worden daarna een aantal technieken behandeld. Een waarschuwing aan mensen die in het wilde weg kruisen is het volgende hoofdstuk. Hierin worden behandeld de chromosomen en hun invloed en verder de ploiditeit. Ook erfelijkheid komt hier aan bod. Voor de liefhebbers wordt dan een methode gegeven om de planten goed te administreren. Je moet dit dan wel duidelijk willen. Ook de namen van kweekproducten en kruisingen komen aan de beurt en

hierbij hoe ze tot stand gekomen zijn.

Als laatste van deel een: zaaïen, verspenen, verpotten, enten en tot slot een data bank .

Deel twee geeft als we naar de inhoudslijst kijken een behandeling van Diverse families, te beginnen bij de cactus familie. Erg interessant bij deze hoofdstukken de diverse kruisingen bij een geslacht dat wordt behandeld. Nog interessanter zijn de planten die er ontstaan wanneer verschillende gelachten onderling gekruist worden. Wanneer we het schema van de kruisingen van cleistocactus met andere geslachten zien dan komen daar namen voor die voor mij

ook helemaal nieuw waren.

Als eerste komen bij de vetplanten de crassula's aan de beurt. Ook hier weer de wonderbaarlijkste kruisingen. Voor de mesems die hierna komen is dit niet anders. Soms worden de kruisingen te midden van hun beider ouders getoond. Binnen de stapelia's zijn er ook fraaie kweekproducten te bewonderen.

Het voert te ver om alle geslachten hier afzonderlijk te behandelen. Toch wil ik even stil staan bij pagina 188-189. Hier zijn 4 vormen van een aloë te bewonderen een van Karen Zimmerman en drie stuks van Kelly Griffing uit Californië. Eigenlijk verwonderlijk dat deze mensen het voor elkaar krijgen om een heel eigen plant met fraaie kenmerken te kweken. In het nawoord een prachtige fotocollage van de bloem van echinopsis hybriden. Dit wordt gevolgd door nog een aantal foto's van curiosa op cactusgebied. Een literatuuropgave en een index besluiten dit boek. Een aanrader, al was het maar om te zien hoe de kruisingen tot stand gekomen zijn.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de bijeenkomst op donderdag 13 april.

Het plantje voor de puzzel is voor Marita Hardiek. Jan Lubbers zou deze avond een lezing houden, maar hij is wegens ziekte verhinderd.

We wensen hem van harte beterschap.

We hebben Geert Borgonje bereid gevonden om de plaats van Jan in te nemen. Hij vertelt en laat ons plaatjes zien van zijn eigen rotstuin. Het is een prachtige lezing, je zou willen dat jouw tuin er zo uitziet. Geert weet er ook enorm veel van, misschien kunnen we volgend jaar met het reisje wel een keer bij hem kijken, het is de moeite meer dan waard.

In mei hebben we allereerst het lenteweekend. Hulp is er genoeg en we hopen dat het weer meewerkt.

Dan is het reisje op zaterdag 27 mei. We gaan naar een cactusliefhebber en naar de Gentiaan[rotsplanten] in Wijthmen en naar een kweker van vaste planten in de buurt van Nijverdal. Hieronder volgen de adressen.

Cactusliefhebber en de Gentiaan: Woestijnenweg Wythmen

Kweker van vaste planten: Arjan Schepers Hakkershoekeweg 9 Marienheem.

Nadere tijd en auto-indeling spreken op de mei avond af.

Annie.

Arabis blepharophylla

AGENDA

Uitnodiging voor de tuinavond op donderdag 8 juni 2017 bij de

- Fam. van Dijk
- Sinderenseweg 21
- Varsseveld.

We kunnen terecht vanaf 7 uur

Op 11 mei 2017 is er een plantbespreking en een praktijkavond.
Aanvang 8 uur.

Met vriendelijke groeten,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2017

14 Januari	Henk Viscaal lezing Namibie 2016.
9 Februari	Jaarvergadering + Piet Hoogers.
9 Maart	Lezing Ludwig Bercht.
13 April	Geert Borgonje over zijn eigen tuin.
6/7 Mei	Lenteweekend.
11 Mei	Praktijkavond.
27 Mei	Cactusreisje.
8 Juni	Tuinbezoek Johan van Dijk.
14 Juli	Tuinbezoek Henk Viscaal.
Augustus	Vakantie.
7 September	Gert Ubink lezing.
12 Oktober	Ruilavond.
9 November	Gast spreker.
14 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 3 JUNI 2017

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	68
Fotogalerij	69
Petopentia natalensis	70
Dagje Namibië	72
Puzzel	74
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	76
Steengoed	78
Met een boekje in een hoekje	80
Onder ons gezegd	81
Agenda	82